

Frumvarp til laga um vinnumiðlun 1939, með
fylgiskjali Kr. F. Arndal,
Vinnumiðlunarskrifstofunni og
breytingatillögum Bjarna Benediktssonar. Jón
Brynjólfsson og Sverrir Gíslason

Bjarni Benediktsson Frumvarp til laga um vinnumiðlun 1939, með fylgiskjali Kr. F. Arndal,
Vinnumiðlunarskrifstofunni og breytingatillögum Bjarna Benediktssonar. Jón Brynjólfsson og Sverrir
Gíslason

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-3, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

F r u m v a r p

til laga um vinnuáðlun.

Frá Jóni Brynjólfssyni og Svefri Gíslasyni.

Framvarp

til laga um vinnumiðlun.

Frá Jóni Brynjólfsyni og Sverri Gíslasyni.

1. gr.

Sveitarfélag hvert skal annast vinnumiðlun í sínu héraði.

2. gr.

Í hverjum kaupstað skal haldið uppi vinnumiðlunarstofu. Annarsstaðar annast hreppsnefndir sjálfar vinnumiðlun.

3. gr.

Vinnumiðlunarstofan í Reykjavík skal lúta stjórn 7 manna. Bæjarstjórnin skal kjósa 3 þeirra með hlutfelliskosningu, 1 skal skipaður af Alpýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands, 1 af Búnaðarfélagi Íslands og 1 af ráðherra og er hann formaður stjórnarinnar.

Jafnmargir skulu tilnefndir til vara af sömu aðilum.

Í öðrum kaupstöðum skal stjórnin skipuð 5 mönnum,

2 kosnum af bæjarstjórn, 1 tilnefndur af Alpýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands og 1 skipaður af ráðherra og er hann formaður. Kjörtímabil stjórnarinnar er hið sama og fastra nefnda bæjarstjórnar. Stjórnin ræður skrifstofunni starfsfólk eftir því sem þurfa þykir.

Þóknun til nefndarsanna og laun starfsanna skulu ákveðin af bæjarstjórn.

4. gr.

Til vinnumiðlunar teljast, auk þeirra starfa, sem svo kenn sérstaklega að verða kveðið á um, þessi störf:

1) Að veita endurgjaldslausu milligöngu, verkamönnum jafnt sem atvinnurekendum, um vinnu-sölu og vinnukaup.

2) Að miðla vinnu á milli íbúa bæjar og sveitar, eftir því sem unnt er.

3) Að úthluta þeirri opinberri vinnu, sem svo er sérstaklega kveðið á um, hverju sinni.

4) Að fylgjast með öllum atvinnuáttum, safna um þá skýrslum og gefa opinberum stofnunum um þá skýrslur. Alveg sérstaklega skal fylgst með flutningi fólks á milli byggðarlaga.

5. gr.

Stjórnir vinnumiðlunar~~stofna~~stofa skulu semja reglur um vinnuúthlutun er farið skal eftir við úthlutun vinnu er styrkt er af ríki og bæ í atvinnubótaskyni, og skulu þær samþykktar af viðkomandi bæjarstjórn.

Nú þykir verkamanni sér óréttur ger og getur hann þá skotið því til stjórnar ~~stofunnar~~sem skal úrskurða innan 10 daga. Skjóta má hann þeim úrskurði til yfirstjórnar þeirrar, er um getur í 7. gr.

6. gr.

Fastir atvinnurekendur í kaupstöðum, þeir, er hafa verkamenn í þjónustu sinni, skulu a.m.k. mánaðarlega senda vinnumiðlunar~~stofu~~stofu, sem í þeim kaupstað er, afrit af kaupgjaldsskrám sínum. Vinnumiðlunarstofur skulu fá atvinnurekendum ókeypis eyðublöð fyrir kaupgjaldsskrár, og skal greinilega koma fram á þeim, hve mikil vinnulaun hverjum verkamanni eru greidd.

Þeir, sem hafa utansveitarmenn í vinnu skulu tilgreina lögheimili þeirra, enda skulu þeir hafa fengið í hendur vottorð hlutaðeigandi hreppstjóra um heimilisfang vinnuþiggjandans.

Þeir, er vinnumiðlun hafa með höndum, hafa hver í sínu umdæmi heimild til þess að fylgjast með manntöl-

um, sem gerð eru af opinberri hálfu, og tilkynningum um, að menn hafi tekið sér þar heimilisfang, og skráð, sem um þetta eru haldnar.

7. gr.

Samræming og yfirstjórn vinnumiðlunar í landinu skal vera í höndum 3 manna vinnumiðlunarráðs. Ráð þetta skal kosið með hlutfallskosningu í sameinuðu þingi eftir almennar Alþingiskosningar, og starfa kjörtímabilið. Jafnmarga menn skal á sama hátt kjósa til vara. Vinnumiðlunarráð skiftir sjálft störfum með sér.

Skrifstofustörf þau, sem vinnumiðlunarráð þarf að láta inna af hendi, skulu unnin í atvinnumálaráðuneytinu. Rétt er vinnumiðlunarráði að leggja fyrir vinnumiðlunarstofur og sveitarstjórnir að leysa af hendi störf, er lúta að vinnumiðlun sveitarfélaga á milli, og önnur slík verk.

8. gr.

Kostnaður við vinnumiðlunarstofu skal að tveimur þriðju hlutum greiddur úr bæjarsjóði, er í hlut á, og að einum þriðja hluta úr ríkissjóði. Kostnaður af símtölum, Símskeytum og póstsendingum greiðist þó allur úr ríkissjóði. Þóknun til vinnumiðlunarráðsmanna skal greiddur úr ríkissjóði, enda skal hún ákveðin af ráðherra.

9. gr.

Heimilt er ráðherra að setja reglugerð um vinnumiðlun og kveða þar nánar á um framkvæmd hennar.

10. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1940, og falla þá úr gildi lög nr. 4, 9. jan. 1935 um vinnumiðlun og lög nr. 60, 23. júní 1936, um breyting á þeim lögum.

Greinargerð.

Nefnd sú, sem skipuð var af Félagsmálaráðherra 28.sept.s.l., til þess að athuga breytingar á framfærslulögunum og framkvæmd og skipun framfærslumála, hefir, í sambandi við tillögur sínar um frumvarp til byggðarleyfis, athugað og látið athuga möguleika fyrir því, að vinnumiðlunarskrifstofur þær, sem starfandi eru hér í bænum á vegum ríkis og bæjar yrðu sameinaðar og þá með sérstöku tilliti til þess að verkefni byggðarleyfislaganna geti heyrt undir vinnumiðlunarskrifstofur kaupstaðanna og stjórnir þeirra.

Nefndin hefur ekki getað orðið sammála um tillögur í þessu efni og hafa undirritaðir orðið á eitt sáttir um að bera fram hjálagt frumvarp, sem sínar tillögur.

Sjái ráðherra sér fært að bera frumvarp þetta fram, eða annað byggt á svipuðum grundvelli, - og einnig frumvarpið um byggðarleyfi, - er það tillaga okkar, að stjórnir vinnumiðlunarskrifstofanna, hver á sínum stað, afgreiði umsóknir manna um byggðarleyfi, þar sem slík heimild yrði notuð, og að áfrýja megi þeirri afgreiðslu til vinnumiðlunarráðs og hefir Jón Bryggjólfsson með sérstöku tilliti til þess, gerst tillögumaður ásamt hinum, að frumvarpi um eftirlit með flutningi fólks milli byggðarlaga.

Um hinar einstöku greinar;

1. og 2. grein.

Rétt þykir, að vinnumiðlun sé einnig starfrækt í sveitarfélögum, þó ekki séu kaupstaðir um að ræða, ekki síst vegna samræmingar þeirrar, sem ætlast er til að komið verði á með þessum lögum. Yfirstjórnin þarf að hafa aðgang að ákveðnum aðila í hverju sveitarfélagi

fyrir sig ekki einasta þar sem atvinnuleysi er, heldur einnig þar sem vænta má, að hægt sé að koma fólki fyrir í vinnu.

3. grein.

Þar, sem mikið atvinnuleysi ríkir og mikil eftirspurn er þar af leiðandi eftir vinnu þeirri er skrifstofan getur úthlutað hverju sinni, má búast við að óánægja komi upp meðal þeirra, er ekki verða vinnu aðnjótandi í það og það skiftið og er því nauðsynlegt að stofnun þessi njóti almenns trausts, meðal vinnuþiggjenda, ef við verður komið.

Vinnumiðlunarskrifstofan í Reykjavík úthlutaði s.l. ár vinnu fyrir um 900 þús.kr., sem vitað er. Þar af greiddi ríkissjóður tæpan helming, eða kr.423 þús. sbr. hjálagt bréf forstjóra skrifstofunnar. Við sameininguna breytast hlutföllin að vísu nokkuð, en þó ekki ~~minn~~ svo, að ekki verði að teljast bæði sanngjarnt og sjálfsagt, að ríkisvaldið haldi sínum fulltrúa í stjórninni. Þá er lagt til, að stjórnin verði fjölmennari í Reykjavík og er það gert með sérstöku tilliti til þess, ef verkefni laga um eftirlit með flutningi fólks milli byggðarlaga verður falið vinnumiðlunarstofunum, sem sjálfsagt virðist, ef samþykkt verður. Þá virðist það og eigi vera óeðlilegt, að landbúnaðurinn eigi sinn fulltrúa á þessum vettvangi. Til landbúnaðarins verður helst hugsað og þar verður að skyggjast um, hvort ekki er rúm fyrir eitthvað af hinum mörgu atvinnulausu kaupstaðarbúum. Að öðru leyti fer um skipun stjórna vinnumiðlunarskrifstofanna eins og verið hefir.

4. grein.

Í núgildandi lögum eru svæ að segja sömu ákvæði.

5. grein.

Rétt þykir, að settar séu reglur um úthlutun atvinnubótavinnu, svo úthlutunin verði smíður handahóf og fari ekki einvörðungu eftir geðþótta þess er á heldur, svo sem oft er haldið fram. Þá virðist heldur ekki nema sjálfsagt, að verkamaðurinn hafi tækifæri til þess að fá hlut sinn réttan, á líti hann, að reglur séu á sér brotnar.

6. grein.

1. málsgrein er tekin úr núgildandi lögum.

Nauðsynlegt er, að vinnuveitendur aðstoði við að útrýma þeim leiðu tilfellum, að menn komist áfram með að hafa ekkert lögheimili en telji sig vera skrifaða hér og þar. Ákvæði 2. málsgreinar ætti að vera árvökrum vinnu- miðlunarskrifstofum aðstoð í þessu efni. 3. málsgrein á að veita skrifstofunum aðstoð við hið nýja verk þeirra, að fylgjast með flutningi fólks milli byggðar- laga.

7. grein.

Tilgangurinn með sérstöku vinnumiðlunarráði er sá, að koma á samræmi í störfum vinnumiðlunarskrif- stofanna og skipuleggja vinnubrögð^{þeirra} í heild. Að öðru leyti skýrir greinin sig sjálf og enn fremur 8., 9. og 10. gr.

Jón Brynjólfsson.

Sverrir Gíslason.

VINNUMIÐLUNARSKRIFSTOFAN

Í REYKJAVÍK

Reykjavík, 30. okt. 1939.

Herra

skrifstofustjóri, Jón Brynjólfsson,

Reykjavík.

Hér með sendi ég yður, samkvæmt beiðni yðar, skýrslu um úthlutun vinnu sem kostuð var af ríki og bæ árið 1938 og úthlutað var af Vinnumiðlunarskrifstofunni.

Samkvæmt ósk yðar eru upphæðirnar sundurliðaðar þannig að hægt er að sjá hve há upphæð hefir verið greidd úr ríkissjóði og hve há úr bæjarsjóði.

Til atvinnubótavinnu var alls greitt árið 1938	kr. 786,749,24
Þar af greitt úr ríkissjóði	kr. 305,801,55
" " " " bæjarsjóði	" 480,947,69
Til Hafnarfjarðar og Elliðaárvegar greitt úr ríkissjóði	" 102,000,00
Til Sogsvegar	" 19,486,52
Þar af greitt úr ríkissjóði	kr. 15,670,40
" " " " bæjarsjóði	" 3,816,12

Alls hefir skrifstofan því úthlutað vinnu fyrir opinbert fé árið 1938 fyrir	kr. 908,235,76
Þar af hefir verið greitt úr ríkissjóði	kr. 423,471,95
úr bæjarsjóði	" 484,763,81
Samtals	kr. 908,235,76.
	=====

Það skal tekið fram, að í Sogaveg hefir skrifstofan aðeins ráðið að hálfu leyti á móti vegamála-skrifstofunni, þar eð fylgt er þeirri venju, út um land í vegavinnu, að menn úr hlutað-eigandi sveitarfélögum sitja fyrir vinnunni.

Enn fremur hefir skrifstofan ráðið verkamenn og bíl-
stjóra í vegavinnu út um land sem kostuð er af ríkissjóði, eins
og t.d. í Þingvallaveg, á Holtavörðuheiði og víðar, en fyrir
hve mikið fé þeir hafa unnið er skrifstofunni eigi kunnugt.

Aðra vinnu, en að framan greinir hefir skrifstofan
eigi ráðið í fyrir ríki og bæ árið 1938, en auk þess hefir
hún annast ráðningar á körlum og konum ^{út} um allt land og hér
í bænum, en hvað sú vinna nemur miklu í krónum er skrifstof-
unni ókunnugt um.

Virðingarfyllst,
f. h. Vinnumiðlunarskrifstofunnar.

sign: Kr. F. Arndal.

3. gr.

Vinnumiðlunarskrifstofan í Reykjavík skal láta stjórn 7 manna. Bajarstjórnin skal kjósa 3 þeirra með hlutfallismánaða, 1 skal skipaður af Alþýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands, 1 af Búsabandfélagi Íslands og 1 af ráðherra og er hann forsetur stjórnsíðis.

Stjórnir skulu tilnefndir til vara af sömu söillu.

Breytingartillögur stjórnsíðis skipað

við frumvarp til laga um vinnumiðlun, frá

Jóni Brynjólfssyni og Sverri Gíslasyni.

Stjórn 7 manna af Bajarstjórn, 1 tilnefndur af Alþýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands og 1 skipaður af ráðherra og er hann forsetur. Kjörtíðni nefndarinnar er hið sama og fasteða nefnda Bajarstjórnir. Stjórnir veita skrifstofunni starfsfólk eftir því sem þær þykja.

Dóknun til nefndarvanna og laus starfsmanna skulu ákveðin af Bajarstjórn.

Í eftir 4. grein kveð ný grein er verið

5. gr.

Greinartalan breytt á sv. þáttum því.

Stjórnir vinnumiðlunarskrifstofa skulu samþykka reglur um vinnuáætlun og fartíð skal eftir við áætlun vinnu er stýpt er af ríki og be í atvinnuáætlun.

3. gr.

Vinnumiðlunarskrifstofan í Reykjavík skal lúta stjórn 7 manna. Bæjarstjórnin skal kjósa 3 þeirra með hlutfallskosningu, 1 skal skipaður af Alþýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands, 1 af Búnaðarfélagi Íslands og 1 af ráðherra og er hann formaður stjórnarinnar.

Jafnmargir skulu tilnefndir til vara af sömu aðilum.

Í öðrum kaupstöðum skal stjórnin skipuð 5 mönnum,

2 kosnum af bæjarstjórn, 1 tilnefndum af Alþýðusambandi Íslands, 1 af Vinnuveitendafélagi Íslands og 1 skipaður af rápherra og er hann formaður. Kjörtímabil nefndarinnar er hið sama og fastra nefnda bæjarstjórnar. Stjórnin ræður skrifstofunni starfsfólk eftir því sem þurfa þykir.

Þóknun til nefndarmanna og laun starfsmanna skulu ákveðin af bæjarstjórn.

Á eftir 4.grein komi ný grein er verði

5. gr.

Greinartalan breytist ^{skv.} ~~því~~ því.

Stjórnir vinnumiðlunarskrifstofa skulu semja reglur um vinnuúthlutun er farið skal eftir við úthlutun vinnu er styrkt er af ríki og bæ í atvinnubótaskyni.

Nú þykir verkamanni sér óréttur ger og getur hann þá skotið því til stjórnar skrifstofunnar sem skal úrskurða innan 10 daga. Skjóta má hann þeim úrskurði til yfirstjórnar, þeirrar er um getur í 6. 7. gr. (nú 7.gr.).

Á eftir fyrri málsgrein 5.greinar komi;

Þeir sem hafa utansveitarmenn í vinnu skulu tilgreina lögheimili þeirra, enda skulu þeir hafa fengið í hendur vottorð hlutaðeigandi hreppstjóra um heimilisfang vinnuþiggjandans.

Breytingatillögur

við

VIII. kafla.

1. gr.

Við 69. gr.

- a. í stað orðanna "1. marz" komi "1. júní".
b. í stað "atvinnuáráðuneytisins" komi
"félagsmálaráðuneytisins".

Við 70. gr. 2. gr.

- a. í stað "15. júní mánaðar" komi "15. júlí mánaðar".
b. í stað "atvinnuáráðuneytisins" komi
"félagsmálaráðuneytinu".
c. í stað orðanna "tollstjóranum í Reykjavík" komi "skattstjóranum í Reykjavík".

Við 72. gr. 3. gr.

- í stað "atvinnuáráðuneytið" komi
"félagsmálaráðuneytið".

4. gr.

Við 73. gr.

- a. í stað orðsins "ríkisjóði" í niðurl. fyrstu málsg. komi "jöfnunarsjóði bæjar- og sveitarfélaga".
b. Tölulíðirnir 1.- 3. orðist svo:

Guert sveitarfélög greitt

1. Sveitarfélög í fyrsta jöfnunarflokki greiða meðaltals framferslukostnað í sínum flokki og féndurgreiða 2/3 hluta þess, sem þar verður fram yfir.

2. Sveitarfélög í öðrum jöfnunarflokki greiða meðaltalsframfar slukostnað þess flokks og fá endurgreiða 2/3 hluta þess, sem þar er fram yfir.
Minni upphæð en 100 krónur greiðist þó aldrei neinu bæjar- eða sveitarfélagi.

- c. Síðasta málsgr. orðist svo:
Hrökkvi tekjur Jöfnunarsjóðs bæjar-
og sveitarfélaga ekki til þess að
endurgreiða fátækra jöfnunarféð greið-
ir ríkissjóður það, sem á vantar þar
til full endurgreiðsla er fengin,
sankvæmt fyrirætlunum þeirrar greinar.

5. gr.

Asarar

Við 74. gr.

Greinin orðist svo:

"Nú eru skýrslur þar er un getur
í 69. og 70. gr. eigi komnar til ráðu-
neytisins á þessu tíma, sem þar er tiltekinn
og skal þá með sínskeyti eða á annan
full tryggan hátt tilkynna hreppsnefndum,
bæjarstjórnun og embettismönnum þeim, sem
þar eru tilgreindir, að skýrslur þeirra
skuli afhendast fyrir nánar tiltekinn
dag.

Nú verður misbrestur á því að
skýrslur komi þrátt fyrir tilkynningu
sankvæmt fyrstu málsgrein og skal þá
við útreikning nota tilsværandi skýrslu
síðastliðins árs, en hreppar þeir og
kaupstaðir sem vanrækslu hafa sýnt missa
rétt til endurgreiðslu fyrir það ár þótt
þeir ettu tilkall til heonar sankvæmt
útreikningi.

6. gr.

Við 75. gr.

- a. Í stað "Atvinnumálaráðuneytið"
komi "Félagsmálaráðuneytið".
b. Í stað "1. júlí" komi "1.
ágúst".

7. gr.

Við 76. gr.

Í stað "Atvinnumálaráðuneytið"
komi "Félagsmálaráðuneytið".